

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De arte et vero modo praedicandi

Pseudo-Thomas

[Leipzig], um 1490

Restat modo formare arborem quae sit in hunc modum cum sua
declaratione et intellectu

[urn:nbn:de:bsz:31-310113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-310113)

C fine clauditur ars siue modus predicandi a sancto tho-
ma de Aquino composita necnon aliorum sacrorum do-
ctorum scripturis perlustrata et si quis diligenter se in-
spexerit procul dubio in arte ista magnus erit.

Restat modo formare arbozem que fit in hunc modū
cum sua declaratione et intellectu.

Predicatio assimilatur

arbori reali. Sicut enim arbor realis pro-
cedit de radice ad truncum et truncus in prin-
cipales ramos pullulat et rami principales in alios multi-
plicantur. Sic et predicatio primo ex themate tanquam ex ra-
dice in truncum idest prolocutione vel prothemate proce-
dit. Ac deinde ex prolocutione siue prothemate in princī-
palem diuisionem thematis tanquam in ramos principales.
Et rami principales thematis debent ulterius per secun-
darias diuisiones multiplicari idest in subdiuisiones vel
subdistinctiones et ultimo dilatari prout patet exemplū
in arboze sequenti. Cuius thema diuiditur in tres partes
et quelibet partium subdiuiditur in tria mēbra. Et quod
libet membrum potest dilatari per aliquos istorum nouē
modos suprascriptos existēs in arboze ut patebit in meli-
oribus. **Q** Deinde nota quod triplex est modus predicandi. Primus
modus est assumpto themate et dicto dimisso procedere
debet predicator ad executionem sermonis sui. Primo tan-
tum euangeliū exponendo. Et est modus antiquus sicut
manifeste ostendunt omelie beati Gregorij et aliorum sā-
ctorum doctorum. Et post expositionem euangeliū transi-
re debet ad diuisionem et subdiuisionem thematis et ad
materiam principalez sermonis et sic sermo positus est in
effectū. Et post hec debet fieri inuocatio sanctispiritus quod
talīa sine adiutorio exprimere non valeat. Et quod imploret

beatā virginem salutantes cum aue maria. siue per aliam
inuocationem **E**t modus iste est laicalis siue popularis et
pulcher. qz in decretis precipitur euāgelium illud dare si
plicibus diebus dominicis **¶** **S**ecundus modus est the
mate et dicto dimisso. predicator transeat ad executionem
sermonis sui. et ad diuisionem siue distinctionem thema
te tñ non diuiso **¶** **U**erbi gratia **S**i pro defunctis accipe
retur hoc thema **¶** **M**ors q̄ amara ē memoria tua **¶** **A**bs
q̄ horum verborum diuisione subiūgat predicator **S**ciē
dum amatozibus mundi amara est memoria mortis p̄
pter tria **¶** **P**rimo propter mundū quē desinunt. **¶** **S**e
cundo propter futurū supplicū quod adquirunt. **¶** **T**er
cio propter carnis delicias quas amittunt **¶** **E**cce quomodo
extemate non diuiso proceditur ad distinctionem **¶** **E**t
modus iste leuis est simplex quia ex themate nō est facta
prelocutio nec introductio expositionis euangelij **¶** **N**ec s̄
horum thematis diuisio **¶** **T**ertius modus et ad propo
situm nostrum **¶** **P**rimo predicator thema suū dicere de
bet in latino sub silentio **¶** **P**ost hoc introducere dictum v̄
nū in vulgari videlicet **D**ominus noster iesus christus
det hominibus uiuentibus gratiam et misericordiā. eccle
sie sue pacem. nobis aut̄ peccatozib⁹ post hanc vitā. vitā
sempiternam **¶** **D**einde resumat thema per expressū in vul
gari **¶** **E**t post hec potest elicere vel recipere ex themate suo
vnam prelocutionem loco euangelij **¶** **E**t istam prelocutio
nem potest facere per similitudines. moralitates vel pro
uerbia siue naturalia **¶** **U**t aliquando etiam potest fieri ex
certis auctoritatibus adductis **¶** **E**t ista prelocutio alio no
mine dicitur prothema. quia ante diuisionem thematis et
ante principalem materiam sermonis exprimitur. **¶** **E**t no
ta q̄ in prelocutione siue prothemate non debet fieri pro
lixitas vt thema cū suis principalioribus materijs sermo
nis locum exprimendi habere possit. **¶** **I**tem prelocutio

